

Motion till riksdagen

1988/89:Fi55

av Lars Tobisson m.fl. (m)

med anledning av prop. 1988/89:142 om fortsatt valutareglering, m.m.

Enligt årets finansplan är tiden nu mogen att i allt väsentligt avveckla de kvarvarande delarna av valutaregleringen. Regeringen förordade att valutalagstiftningen skulle behållas endast i beredskapssyfte. Samtidigt understöks att avvecklingen borde ske på ett sätt som medger dels en god statistik över utrikesbetalningarna, dels en fungerande skattekontroll. I sistnämnda avseende ansågs lagstiftning erforderlig. Det är mot denna bakgrund som regeringen nu återkommer till riksdagen.

Vi välkomnar att regeringen ansluter sig till det mångåriga moderata kravet att avveckla valutaregleringen. Denna ger upphov till snedvridningar utan att längre uppnå de syften som ursprungligen var avsedda. Men det avgörande skälet för ett fullständigt slopande av valutaregleringen är naturligtvis den internationella utvecklingen mot fria kapitalrörelser över gränserna och Sveriges behov av nära relationer till EG.

Vi delar också regeringens uppfattning att avvecklingen bör ske på ett sådant sätt att både en fungerande skattekontroll kan upprätthållas och en god statistik över utrikesbetalningarna bibehållas.

Däremot ställer vi oss tveksamma till det sätt på vilket regeringen vill att avregleringen skall genomföras. Medan regeringen förespråkar en fortsatt successiv avveckling — och i det syftet vill förlänga nuvarande valutareglering ytterligare ett år — vidhåller vi vår uppfattning att återstoden av valutaregleringen bör avskaffas i ett slag senast den 30 juni 1989.

Regeringens motiv för en förlängning i ytterligare ett år är särskilt frågan om skattekontroll. I detta syfte föreslås fortsatta begränsningar vad beträffar t.ex. valutainlänningars handel med utländska aktier, placeringar på räntebärande konto i utländsk bank och betalningar av premier för utländska försäkringar.

Vid handel med utländska aktier ställs formkravet att aktierna skall läggas i särskild depå hos valutabank eller av riksbanken godkänd kommissionär. Någon möjlighet att välja förmedling av utländsk bank eller fondkommissionär kommer således inte att finnas. Valutainlänningars rätt att öppna valutakonto begränsas till svensk valutabank. Även betalningar till och från utlandet skall alltjämt gå via sådan bank.

Regeln om aktiers deponering och begränsningen när det gäller valutakonton motiveras med att det inte är möjligt att i svensk lag reglera kontrolluppgiftsskyldighet för utländska rättssubjekt. Därför måste transaktionerna, enligt regeringen, gå via aktörer på den inhemska finansmarknaden.

Enligt vår mening skulle en sådan ordning innebära en omotiverad konkurrensbegränsning på det finansiella tjänsteområdet i strid med den internationella utvecklingen mot fria kapitalrörelser och Sveriges behov av nära relationer med EG. I andra länder, t.ex. Storbritannien, Förbundsrepubliken Tyskland och Danmark, finns inte motsvarande bestämmelser. I Danmark, som ändå har den mest långtgående kontrollen, tillåts exempelvis den skattskyldige att öppna konto utomlands, om den utländska banken kan utfärda intyg om kontoställning m.m. till de danska skattemyndigheterna. Liknande regler i fråga om såväl konton som aktietransaktioner bör kunna tillämpas även för svenska valutainlåningar.

För premier på utländska försäkringar föreslås att nuvarande högsta gräns på 3 000 kr. per år skall gälla även fortsättningsvis. Någon motsvarighet finns inte i andra länder. Det enda motiv för denna begränsning som regeringen anför är att beskattningen av pensionsförsäkringar är föremål för översyn inom ramen för skatteutredningarna. Enligt vår mening är det inte motiverat att, när övriga delar av valutaregleringen släpps, bibehålla denna del enbart av utredningstekniska skäl. Även i fråga om premiebetalningar till utlandet bör tidigare nämnda princip om intyg från det utländska försäkringsbolaget kunna tillämpas.

Med den utformning som regeringen vill ge skattekontrollen kan det sägas att väsentliga element av valutareglering återinförs via en bakväg. Den faktiska monopolställning som beviljas svenska banker och försäkringsbolag kommer inte att godtas av andra länder, som eftersträvar reciprocitet vid avregleringen av marknader för finansiella tjänster. Förslaget är inte ens acceptabelt som en övergångsåtgärd.

Vi anser således att valutaregleringen inte bör förlängas efter den 30 juni 1989. De skattetekniska problem som regeringen pekar på bör i stället lösas genom en lagstiftning vid sidan av nuvarande regelverk. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning i enlighet med vad som anförts i motionen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår förslaget i proposition 1988/89:142 att förlänga valutaregleringen,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lagstiftning som innebär att en tillfredsställande skattekontroll kan upprätthållas i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 24 april 1989

Mot. 1988/89
Fi55

Lars Tobisson (m)

Rune Rydén (m)

Inger René (m)

Filip Fridolfsson (m)

Knut Wachtmeister (m)

Anders Andersson (m)